

Broj: 03-02-1149/2024
Sarajevo, 24.06.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PRAVIMA BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 36. sjednici, održanoj 20.06.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Privatak u printanoj i elektronskoj formi (CD):

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku,
- Odredbe zakona koje se mijenjaju,
- Obrazac IFP-DA i
- Zakon o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22) (CD)

**Co: Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida
domovinskog rata
gosp. Nedžad Lokmić, ministar**

Co: predmet

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PRAVIMA BRANITELJA I
ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Sarajevo, lipanj 2024. godine

DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je na sjednici Predstavničkog doma od 21.12.2021. godine i na sjednici Doma naroda od 25.02.2022. godine proglasio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/22), te je stoga neophodno izvršiti usklađivanje pojedinih odredbi Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22), sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju koje se odnose na usklađivanje osnovice za utvrđivanje mjesečnih novčanih naknada. Pored navedenog određene izmjene i dopune zakona predložene su na inicijativu predstavnika temeljnih braniteljskih organizacija AR BiH i HVO na koje je ukazala praktična primjena Zakona.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i činjenicu da nije u pitanju složena i obimna izmjena zakona, predlažemo da se navedeni zakon donese po skraćenom postupku.

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PRAVIMA BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 1.

U Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22) u članku 20. stavak (1) točka 2. mijenja se i glasi:

„2. djeca rođena u braku ili van braka, usvojenici i pastoračad do navršene 15. godine života, odnosno ako su na školovanju do kraja trajanja redovnog školovanja, a najkasnije do navršene 25. godine života, a ako su nesposobna za privređivanje - za vrijeme dok ta nesposobnost traje, pod uvjetom da je nesposobnost nastupila prije navršene 35. godine života.”

Članak 2.

U članku 57. st. (3) i (4) mijenjaju se i glase:

“(3) Osnovica iz članka 12. stavak (2) ovog zakona usklađivat će se na način kako je regulisano usklađivanje penzija propisom koji reguliše oblast mirovinskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Usklađivanje osnovice vršit će se od 01.07.2024. godine, o čemu odluku donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

“(4) Osnovica iz članka 12. ovog zakona, usklađena na način iz stavka (3) ovog članka neće se smanjivati.”

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.07.2024. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O PRAVIMA BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

I - USTAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u članku III.2.e), u vezi sa člankom III.3.(3), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), prema kome federalna vlast, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obvezujući na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone u oblasti socijalne politike.

Dakle, imajući u vidu citiranu ustavnu odredbu, federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone i druge propise koji su obvezujući na području cijele Federacije, svake od propisanih zajedničkih nadležnosti i bez prethodne saglasnosti kantona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22), je usklađivanje visine osnovice na način kako je regulirano usklađivanje mirovina propisom koji reguliše oblast mirovinskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

III - POJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI

Člankom 1. - propisano je da se djeci šehida i poginulih branitelja čija je nesposobnost nastala do navršene 15. godine života, odnosno najkasnije do 35. godine života, **omogući nastavak korištenja prava na obiteljsku invalidninu, sve dok ta nesposobnost traje.**

Člankom 2. - propisano je da će se osnovica iz članka 12. stavak (2) Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji usklađivati na način kako je regulirano usklađivanje mirovina propisom koji reguliše oblast mirovinskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da se osnovica usklađena na način kako je regulirano člankom 57. stavak (3) neće smanjivati, kao i da će se usklađivanje vršiti počev od 1.7.2024.godine.

Člankom 3. - propisano je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, te će njegova primjena početi od 01.07.2024. godine.

IV - FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za provođenje ovog zakona u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu potrebno je obezbijediti dodatna finansijska sredstva.

U Proračunu za 2024. godinu na poziciji 6142 - Tekući transferi pojedincima - za invalidnine, planirana su sredstva u iznosu od 281.574.500,00 KM sa uvećanjem od 3,3% po članku 57. stavak (3) Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22).

Izmjenama navedenog zakona propisano je da će se visina osnovice iz članka 12. stavak (2) ovog zakona usklađivati na način kako je regulisano usklađivanje mirovina po propisu koji reguliše oblast mirovinskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, te da će se usklađivanje iznosa mjesečnih novčanih naknada vršiti od 01.07.2024. godine.

Za provedbu navedenih izmjena Zakona procijenjen je rast od 6,55% što je za 3,25% veće od planiranog rasta 3,3%. To znači da za 3,25% treba uvećati naknade za period srpanj-prosinac 2024. godine.

Za realizaciju navedenih izmjena Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji potrebno je obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Proračunu Federacije BiH u iznosu od 2.500.000,00 KM.

(„Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22)

Odredbe Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica koje se mijenjaju:

ZAKON

O PRAVIMA BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Član 57.

Sredstva za ostvarivanje i korištenje prava propisanih ovim Zakonom osigurat će se iz:

- federalnog budžeta;
- budžeta kantona;
- budžeta općine;
- drugih prihoda.

U federalnom budžetu osiguravaju se sredstva za isplatu:

- porodičnih invalidnina;
- uvećanih porodičnih invalidnina;
- ličnih invalidnina;
- ortopedskog dodatka;
- dodatka za njegu i pomoć drugog lica i
- pomoć u slučaju smrti.

Visina osnovice iz člana 12. stav 2. ovog Zakona usklađivat će se u visini zbira 50% procenta porasta potrošačkih cijena i 50% procenta porasta realnog bruto društvenog proizvoda u Federaciji u prethodnoj godini, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, a najviše do stope rasta realnog društvenog proizvoda u prethodnoj godini. Usklađivanje osnovice vršit će se od 01.01.2023. godine.

U slučaju negativnog kretanja potrošačkih cijena i realnog bruto društvenog proizvoda u smislu stava 3. ovog člana uskladjena osnovica iz člana 12. ovog zakona neće se mijenjati.

Za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada po ovom Zakonu primjenjivat će se koeficijent, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Član 20.

Članovi porodice poginulog, umrlog, nestalog branioca imaju pravo na porodičnu invalidninu pod sljedećim uvjetima:

1. udovica kada navršši 45 godina života ili udovac kada navršši 60 godina života, kao i prije navršanih 45 odnosno 60 godina života, ako ih nadležna ljekarska komisija proglašuje trajno nesposobnim za privređivanje, ili ako je djeci prestalo pravo prema ovom Zakonu;
2. djeca rođena u braku ili van braka, usvojenici i pastorčad do navršene 15. godine života, odnosno ako su na školovanju do kraja trajanja redovnog školovanja, a najkasnije do navršene 25. godine života, a ako su nesposobni za privređivanje – za vrijeme dok ta nesposobnost traje, pod uvjetom da je nesposobnost nastupila prije navršene 15. godine života odnosno 25. godine života, ukoliko su bila na redovnom školovanju. Ako je školovanje prekinuto zbog bolesti ili službe u Oružanim snagama za vrijeme ratnog stanja, ova lica mogu se koristiti pravom na porodičnu invalidninu i za vrijeme bolovanja, odnosno službe u Oružanim snagama za vrijeme ratnog stanja i to do navršene 25. godine života, a poslije toga najviše još za onoliko vremena koliko su izgubili od redovnog školovanja, ako je redovno školovanje produženo prije navršene 25. godine života;
3. roditelji i usvojnici imaju pravo na porodičnu invalidninu iako su lica iz tačke 1. i 2. stava 1. ovog člana ostvarila to pravo;
4. očuh i maćeha ukoliko nema lica iz stava 1. tačka 3. ovog člana koji su sa poginulim braniocem, odnosno umrlim ratnim vojnim invalidom živjeli u zajedničkom domaćinstvu najmanje tri godine neposredno prije njegove smrti, odnosno stupanja u Oružane snage. Očuh, maćeha i usvojilac koji ispunjavaju uvjete za priznavanje prava na porodičnu invalidninu imaju preče pravo od roditelja koji nije vršio roditeljske dužnosti u skladu sa zakonom;
5. dedo i nana - po ocu i majci, koji su se starali o podizanju i odgoju lica od koga izvode pravo i sa kojim su živjeli u zajedničkom domaćinstvu najmanje tri godine neposredno prije njegovog stupanja u Oružane snage, pod uvjetom da nema lica iz tačk. 1., 2., 3. i 4. ovog stava;
6. maloljetna braća i sestre, kao i braća i sestre nesposobni za privređivanje, a čija nesposobnost je nastupila prije navršene 15. godine života, ako su sa njim živjeli u zajedničkom domaćinstvu do njegove smrti, odnosno do stupanja u Oružane snage i ukoliko u momentu podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na porodičnu invalidninu nemaju roditelje, odnosno članove uže porodice;
7. lica iz člana 17. stav 1. tačka 7. ostvaruju prava pod uvjetima i na način utvrđen za lica iz stava 1. tačka 1. ovog člana pod uslovom da nije zasnovala/o bračnu ili vanbračnu zajednicu nakon smrti branioca.

Ako užu porodicu sačinjavaju bračni drug sa jednim ili više članova porodice iz stava 1. tačka 2. ovog člana, bračni drug ima pravo na porodičnu invalidninu kao sauživalac sa njima, bez obzira na uvjete iz stava 1. tačka 1. ovog člana.